

**PROGRAM WYCHOWAWCZY
ZESPOŁU SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 1
W RUDZIE ŚLĄSKIEJ**

1. Wstęp.

Program wychowawczy szkoły ma na celu ujednoczenie oddziaływań wychowawczych pracowników szkoły. Określa kierunki i formy zabiegów wychowawczych realizowanych w szkole.

W realizacji celów i zadań programu konieczna jest współpraca pomiędzy szkołą i rodzicami. Jest ona możliwa poprzez organizowanie spotkań rodziców uczniów klas pierwszych z dyrekcją, pedagogiem szkolnym i nauczycielami na początku roku szkolnego, spotkań semestralnych rodziców, zebrań z wychowawcami.

Nasza szkoła stara się wyposażyć uczniów w wiedzę, umiejętności i postawy, jakie są konieczne w społeczeństwie podlegającym ciągłym zmianom, sprzyja dojrzewaniu młodych ludzi do odpowiedzialnego życia. Przygotowując ucznia do podjęcia pracy zawodowej stara się, wyposażyć go w umiejętności konieczne do odnalezienia się na rynku pracy (asertywność, komunikatywność, kreatywność, kompetencja).

I. Ideal absolwenta.

Realizuje własne cele poprzez pracę i właściwe wybory moralne. Zna i respektuje zasady i normy społeczne. Świadomie i odpowiedzialnie uczestniczy w życiu publicznym. Tolerancyjny, szanuje wolność osobistą innych. Przygotowany do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie. Rozwiązuje problemy w sposób twórczy, potrafi odnaleźć się na rynku pracy. Kulturalny, przygotowany do uczestniczenia w kulturze, sporcie i rekreacji. Rozwija swoje możliwości i zainteresowania.

II. Zadania wychowawcy klasy (wyciąg ze statutu)

§ 63

1. Oddziałem opiekuje się nauczyciel wychowawca. Formy spełniania zadań przez nauczyciela wychowawcę są dostosowane do wieku uczniów, ich potrzeb oraz warunków środowiskowych.
2. Dla zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy wychowawczej wskazane jest, aby nauczyciel wychowawca opiekował się danym oddziałem w ciągu całego etapu edukacyjnego.
3. Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami, a w szczególności:
  - 1) powinien być inicjatorem i partnerem poczynań uczniowskich oraz organizatorem całokształtu wychowania i kształcenia szkolnego w odniesieniu do jego klasy;
  - 2) powinien wyzwać w uczniach aktywność, umiejętność samokontroli, samooceny, wyrabiać poczucie odpowiedzialności za dobra szkolne, przygotować uczniów do dalszego samodzielnego życia;
  - 3) powinien czuwać nad stworzeniem zgranego zespołu klasowego, poprzez różne atrakcyjne formy wspólnych spotkań pozalekcyjnych (wycieczki, wyjścia do kina, teatru, muzeum itp.);
  - 4) powinien znać dobrze cały zespół klasowy, warunki materialne, potrzeby i problemy swoich wychowanków;
  - 5) w celu skoordynowania i ujednoczenia oddziaływania wychowawczego na uczniów, wychowawca powinien działać w ścisłym kontakcie z nauczycielami uczącymi w tej klasie, z nauczycielami praktycznej nauki zawodu oraz opiekunami praktyk miesięcznych;

- 6) powinien stale interesować się postępami w nauce swych wychowanków, dbać o regularne uczęszczanie do szkoły i likwidować ewentualne przyczyny opuszczania przez nich zajęć szkolnych. Wychowawca klasy ma obowiązek na bieżąco (w ciągu 2 tygodni) usprawiedliwiać nieobecności uczniów na zajęciach dydaktycznych;
  - 7) indywidualną opieką powinni być otoczeni przez wychowawcę uczniowie z niepowodzeniami szkolnymi oraz uczniowie zdolni, potrzebujący zachęty do pracy;
  - 8) godziny do dyspozycji wychowawcy powinny mieć charakter spotkań klasowych, których tematykę ustala wychowawca w porozumieniu z uczniami;
  - 9) powinien ściśle współpracować z rodzicami wychowanków oraz z klasową radą rodzicielską w celu informowania ich w zakresie kształcenia i wychowania oraz włączenia rodziców do pomocy klasie i szkole. W związku z powyższym, wychowawca określa liczbę spotkań z rodzicami, których nie powinno być mniej niż 3-4 w ciągu roku szkolnego;
  - 10) w razie potrzeby wychowawca powinien współdziałać z pedagogiem szkolnym i z innymi komórkami opiekuńczymi, w celu uzyskania wszechstronnej pomocy dla swoich wychowanków;
  - 11) zgodnie z obowiązującymi przepisami i ustaleniami rady pedagogicznej, powinien prowadzić dokumentację (dzienniki, arkusze ocen, zeszyty uwag o uczniach, świadectwa itp.);
  - 12) w uzasadnionych przypadkach ma prawo wnioskować do dyrekcji szkoły o zwolnienie go z tej funkcji i powierzenie jej innej osobie;
  - 13) ustala projekt oceny zachowania wspólnie ze swymi wychowankami, innymi nauczycielami oraz opiekunami na zajęciach praktycznych;
  - 14) ma prawo wnioskować o rozwiązywanie problemów zdrowotnych, psychospołecznych i materialnych swoich wychowanków do specjalistycznych komórek szkoły, służby zdrowia i kierownictwa szkoły;
  - 15) współuczestniczy w organizowaniu uroczystości przyjęcia uczniów tych klas, w poczet społeczności uczniowskiej;
  - 16) współuczestniczy w organizowaniu uroczystości:
    - a) studniówki;
    - b) pożegnania klas maturalnych;
  - 17) organizuje spotkania z rodzicami uczniów klas maturalnych, celem zapoznania ich z regulaminem matur i egzaminu z przygotowania zawodowego;
  - 18) ułatwia kontakt z dyrekcją szkoły poprzez organizowanie spotkań z samorządem uczniowskim, trójką rodzicielską w celu rozwiązywania bieżących problemów.
4. Każdy wychowawca, zwłaszcza niedoświadczony, ma prawo do uzyskania pomocy merytorycznej i psychologiczno-pedagogicznej od kierownictwa szkoły, bądź innych instytucji wspomagających.
  5. Młodym, rozpoczynającym pracę wychowawcom powinno się powierzać uczniów klas pierwszych.

III. Priorytety wychowawcze:

- kultura osobista,
- zdyscyplinowanie,
- przedsiębiorczość,
- samodzielność.

PRIORYTET (cel): KULTURA OSOBISTA

Lp.	Zadania szczegółowe	UCZEŃ:		
		wie	umie	przejawia
1.	Swoją postawą i zaangażowaniem stanowi wzorzec dla innych	Zna zasady savoir vivre.	Umie je wykorzystać w określonych sytuacjach	Uprzejmy, miły, życzliwy.
2.	Taktowny	Zna zasady współżycia między ludźmi.	Umie dokonać wyboru między tym, co wypada bądź nie, w zależności od sytuacji	Bezkonfliktowy, nie sprawia przykrości innym, potrafi rozwiązywać sprawy sporne, łagodzi konflikty, asertywny.
3.	Tolerancyjny	Zna pojęcie "tolerancja" (wie, że ludzie różnią się rasą, wyznaniem, kondycją fizyczną i umysłową, poglądami).	Umie zachować się odpowiednio wobec wszystkich odmienności.	Szanuje, uznaje, toleruje, akceptuje, nie drwi, nie izoluje się.
4.	Uczynny	Wie, że powinien pomagać innym.	Umie zauważyć osobę potrzebującą pomocy i stara się jej pomóc.	Chętny, skłonny do niesienia pomocy, usłużny w stosunku do potrzebujących pomocy.

PRIORYTET (cel): ZDYSCYPLINOWANIE

Lp.	Zadania szczegółowe	UCZEŃ:		
		wie	umie	przejawia
1.	Punktualność	Wie, że nie może się spóźniać.	Umie właściwie planować czas.	Szanuje czas własny i innych.
2.	Systematyczność, samodoskonalenie	Rozumie, że trudno jest nadrobić zaległości.	Umie zaplanować swoją pracę.	Pracuje na bieżąco, unika zaległości w pracy.
3.	Przestrzeganie zasad, norm wartościujących pozytywnie człowieka	Wie, jakie są zasady kulturalnego zachowania w różnych sytuacjach.	Umie zastosować te zasady w życiu.	Zachowuje się wg ogólnie przyjętych norm i zasad.
4.	Wymagający wobec siebie i innych	Wie, jakie są jego obowiązki.	Umie formułować zadania dla siebie i innych.	Pracuje w grupie z pełnym zaangażowaniem, dobrze organizuje pracę.
5.	Obowiązkowość, prawdomówność, dotrzymywanie słowa	Wie, że nie może kłamać, zna wagę słów.	Umie odróżnić prawdę od kłamstwa.	Nie oszukuje, dotrzymuje słowa.
6.	Asertywność	Wie, że należy w pewnych sytuacjach odmówić zgodnie z hasłem "DZIĘKUJĘ - NIE".	Umie bronić własnego zdania używając odpowiedniej argumentacji.	Nie ulega złym wpływom, jest asertywny.

PRIORYTET (cel): PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Lp.	Zadania szczegółowe	UCZEŃ:		
		wie	umie	przejawia
1.	Wykazuje inicjatywę	Jest świadomy, że aby coś osiągnąć, należy podjąć wysiłek.	Umie zmobilizować i zorganizować siebie i innych do działania.	<ul style="list-style-type: none"> - Umie załatwić wiele spraw. - Planuje i osiąga cel. - Przygotowuje uroczystości szkolne. - Organizuje różne formy spędzania czasu wolnego. - Chętnie uczestniczy w życiu społecznym.
2.	Zdolność podejmowania decyzji	Ma świadomość, że swoimi decyzjami może wpływać na życie swoje i innych.	Potrafi odpowiedzialnie podejmować decyzje.	Przewidujący, skutecznie działający (operatywny).

PRIORYTET (cel): SAMODZIELNOŚĆ

Lp.	Zadania szczegółowe	UCZEŃ:		
		wie	umie	przejawia
1.	Wykorzystywanie zdobytej wiedzy w praktyce	Posiada teoretyczną wiedzę z przedmiotów objętych programem nauczania.	Umie wypełniać dokumenty, wyszukuje i korzysta z różnych źródeł informacji.	<ul style="list-style-type: none"> - Potrafi napisać życiorys, podanie, wypełnić druki na pocztce, napisać ogłoszenie, zawiadomienie, pisma użytkowe. - Posługuje się komputerem. - Korzysta z katalogów w bibliotece.
2.	Umiejętności komunikowania się	Dysponuje dużym zasobem słownictwa, poprawnie wypowiada się na różne tematy.	<ul style="list-style-type: none"> - Precyzyjnie formułuje myśli. - Zabiera głos w dyskusji. - Jest przekonujący w dyskusji. 	<ul style="list-style-type: none"> - Łatwo nawiązuje kontakty. - Potrafi zaprezentować swoją osobę.
3.	Radzenie sobie z problemami w różnych sytuacjach	Zna różne sposoby rozwiązywania problemów praktycznie i teoretycznie.	Umie wykorzystać wiedzę teoretyczną w różnych sytuacjach praktycznych.	Jest zaradny, opanowany, zdecydowany

IV. Cele wychowania.

1. Kształtowanie dojrzałości życiowej.
2. Wypracowanie pozytywnych wzorców zachowań.
3. Rozwijanie dociekliwości poznawczej.
4. Wzmacnianie poczucia wartości, tolerancji oraz szacunku dla własnej osoby jak i innych.
5. Przygotowanie do wejścia na rynek pracy.
6. Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu. Ochrona przed negatywnym wpływem mediów i sekt. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii nieletnich.
7. Wzmocnienie współpracy szkoły z rodzicami.

V. Zadania.

1. Personalizacja życia na terenie szkoły. Doskonalenie umiejętności komunikacji interpersonalnej.
2. Wdrożenie do samorządności i demokracji.
3. Wychowanie patriotyczne i obywatelskie.
4. Wychowanie prozdrowotne.
5. Profilaktyka zagrożeń okresu dorastania.
6. Wychowanie do życia w rodzinie.
7. Rozwijanie zainteresowań młodzieży. Organizowanie czasu wolnego.
8. Wzmacnianie więzi szkoła - dom.
9. Zapewnienie bezpieczeństwa uczniów m.in. poprzez wykorzystywanie zapisów z monitoringu w sytuacjach konfliktowych oraz w przypadku łamania przepisów obowiązującego prawa.

VI. Metody.

1. Lekcje wychowawcze.
2. Imprezy szkolne.(np. apele, akademie).
3. Treningi (np. antystresowy).
4. Wycieczki.
5. Prelekcje.
6. Turnieje sportowe.
7. Terapia grupowa i indywidualna.

VII. Formy.

1. Praca indywidualna.
2. Praca grupowa.
3. Praca w zespołach zadaniowych.

VIII. Sposoby ewaluacji.

1. Ankiety.
2. Obserwacje (studium przypadku).
3. Analiza dokumentów klasy.
4. Analiza wytworów uczniów.
5. Testy socjometryczne.
6. Sondaże wśród uczniów, nauczycieli, rodziców.
7. Kwestionariusze samooceny ucznia, absolwenta.
8. Rozeznanie środowiska ucznia.

Główne założenia wychowawcze pracy z młodzieżą

WARTOŚCI	SYTUACJE	ZADANIA WYCHOWAWCZE	REALIZACJA	EFEKTY (postawy, zachowania)
<p>Ja jako osoba ludzka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • moralność • wiedza • uczucia • wola <p>Ja - jako istota społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wartości kulturowe • wartości etyczne • rodzina • grupy formalne i nieformalne <p>Ja - jako obywatel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ojczyzna • naród • patriotyzm • tradycja narodowa • regionalizm 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • zajęcia przedmiotowe • uroczystości szkolne • imprezy uczniowskie • spotkania z rodzicami • zajęcia pozalekcyjne • rekolekcje szkolne 	<ul style="list-style-type: none"> • Integracja zespołu klasowego • Nawiązywanie poprawnych stosunków interpersonalnych • Wzmacnianie więzi szkoła - dom • Rozbudzanie zainteresowań • Budowanie i umacnianie więzi przyjacielskich i koleżeńskich • Kształtowanie i utrwalanie zasad właściwych zachowań, dbałość o kulturę słowa • Wzmacnianie umiejętności dokonywania analizy własnego potencjału i możliwości • Kierowanie własnym procesem uczenia się • Wdrażanie do systematycznej pracy • Kształtowanie krytycyzmu • Kształtowanie zachowań asertywnych • Kształtowanie kreatywności i twórczego myślenia • Wypracowanie umiejętności panowania nad własnymi emocjami, radzenia sobie w trudnych sytuacjach • Uwrażliwianie na kulturę i sztukę • Kształcenie uczniowskiego związku z polskością oraz regionem. Podkreślenie przykładów walki o polskość i wolność. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie i wzmacnianie osobowości ucznia przez dialog z nim, wykorzystywanie różnych momentów wychowawczych, aby ukazać jego słabe i mocne strony, jego talenty i możliwości • Wzmacnianie pozytywne oraz stała aktywizacja ucznia • Prowadzenie zajęć integracyjnych, cyklicznych zajęć wprowadzających przyszłego absolwenta na rynek pracy, treningu twórczego myślenia oraz treningu antystresowego • Zapewnienie spontanicznego, dobrowolnego i autentycznego działania • Wytwarzanie postawy dyscypliny będącej systemem wspólnie uznanych zasad postępowania 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń realizuje własne cele poprzez pracę i właściwe wybory moralne • Rozwiązuje problemy w sposób twórczy, potrafi odnaleźć się na rynku pracy • Świadomie i odpowiedzialnie uczestniczy w życiu publicznym • Jest osobą tolerancyjną, szanującą wolność osobistą i innych • Jest przygotowany do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie. • Kulturalny, przygotowany do odbioru sztuki, uczestniczenia w kulturze, sporcie i rekreacji.

ZESPÓŁ PRZEDMIOTÓW HUMANISTYCZNYCH

Wartości	Treści	Zadania	Efekty
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój intelektualny i kulturalny • Tradycja narodowa na tle kultury europejskiej • Kultura słowa • Patriotyzm • Rozwój kulturalny • Nadawanie sensu życia: szczęście godność tolerancja prawda sprawiedliwość otwartość wiara nadzieja miłość 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie wybranych dzieł literackich w powiązaniu z życiem literackim, historią i kulturą narodu • Poznanie tradycji kultury narodowej i powszechnej, jako współczynnik i żywy składnik kultury współczesnej (miejsce Polski w Europie i świecie). • Poznanie wybranych zagadnień z kultury języka polskiego. • Kształtowanie uczuciowego związku z kulturą. • Wzbudzanie i rozwijanie zainteresowań kulturalnych i literackich. • Uwrażliwienie na funkcję estetyczną sztuki filmowej, teatralnej, muzyki, malarstwa i innych. • Poznanie dróg rozwoju emocjonalnego i uczuciowego. • Poznanie funkcji i organizacji życia rodzinnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie uczniów w dziedzictwo kulturowe. • Pogłębienie rozumienia tradycji narodowej i europejskiej; rozpoznanie jej obecności we współczesnej kulturze. • Doskonalenie umiejętności analizowania związków przyczynowo-skutkowych. • Rozwijanie umiejętności tworzenia własnych interpretacji przeszłości. • Odczytywanie elementów rodzinnej tradycji w tekstach literackich; budowanie tożsamości narodowej. • Przybliżenie problematyki zjawisk artystycznych we współczesnej literaturze i sztuce. • Omówienie roli mediów w komunikacji społecznej oraz analizowaniu form przekazu. • Uwrażliwienie na podstawowe wartości w życiu człowieka. • Kształtowanie umiejętności dokonywania wyboru. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń potrafi łączyć dzieła literackie z tłem historycznym, kulturą narodu. • Ma poczucie tożsamości narodowej w tradycji kultury europejskiej. • Uczeń jasno i sprawnie wypowiada się w mowie i piśmie. • Ma szacunek do ojczyzny, kultury, rodaków, historii. • Jest przygotowany do odbioru sztuki, dostrzega i przeżywa wartości skupione w dziełach literackich. • Jest zainteresowany drugim człowiekiem i samym sobą; ma szacunek do życia. • Jest przygotowany do życia w rodzinie, społeczeństwie i państwie (dojrzałość, odpowiedzialność, umiejętność dokonywania wyborów) • Estetyczne i staranne prowadzi zeszyt przedmiotowy.

JĘZYKI OBCE

Wartości	Treści	Zadania	Efekty
<ul style="list-style-type: none"> • Braterstwo między narodami • Ojczyzna • Niepodległość • Wolność • Pokój • Udzielanie pomocy innym ludziom • Odpowiedzialność • Otwartość • Szacunek 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z realiami obyczajowymi, społecznymi i kulturowymi charakterystycznymi dla zachodnich i wschodnich sąsiadów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy humanistycznej, wyrabianie poszanowania odrębności cywilizacyjnej innego kraju, umiejętności oceniania i porównywania różnych zjawisk społecznych i kulturowych. • Kształtowanie i utrwalanie postaw otwartości, gotowości współpracy, przezwycięzania stereotypów i uprzedzeń. • Kształtowanie i utrwalenie zasad właściwych zachowań w środowiskach odmiennych kulturowo dla tworzenia pozytywnego obrazu Polaka – Europejczyka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń zdaje sobie sprawę jak ważna jest znajomość języka obcego we współczesnym świecie • Opanowuje język obcy w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację we wszystkich sytuacjach życia. • Poznaje kulturę i sprawy dotyczące życia obcokrajowców w celu zinterpretowania opisanych wydarzeń i porównaniu ich z własną kulturą i życiem codziennym. • Potrafi nawiązać bezpośredni kontakt z cudzoziemcami, szanuje ich odrębność. • Ma szacunek do ojczystej ziemi, kultury i historii oraz innych narodowości. • Posiada umiejętność współpracy z ludźmi. • Estetyczne i staranne prowadzi zeszyt przedmiotowy.

ZESPÓŁ PRZEDMIOTÓW OGÓLNOSZTAŁCĄCYCH

Wartości	Treści	Zadania	Efekty
<ul style="list-style-type: none"> • Systematyczność • Pracowitość • Dokładność • Samodzielność • Sumienność • Uczciwość • Wrażliwość 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności logicznego rozumowania i wnioskowania poprzez zaznajomienie uczniów z matematyczną analizą, rachunkowością, geometrią. • Zapoznanie z zasadami bezpiecznego posługiwania się komputerem, Internetem itd. • Rozszerzenie wiedzy niezbędnej do zrozumienia istoty zjawisk oraz charakteru i dynamiki procesów zachodzących w środowisku geograficznym w skali lokalnej, krajowej, wielkich regionów i świata. Stosowanie w praktyce zdobytej wiedzy. • Kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych. • Rozumienie postaw działania własnego organizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie ucznia do systematyczności i dokładności. • Rozwijanie wyobraźni. • Doskonalenie umiejętności manualnych. • Wdrażanie do korzystania z różnorodnych źródeł i sposobów zdobywania informacji oraz jej przetwarzania i wykorzystania. • Wzbogacanie sposobów uczenia się poprzez stosowanie technicznych środków nauczania np. komputer, możliwości prowadzenia obserwacji terenowych. • Wdrażanie do dbałości o środowisko. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń potrafi korzystać z tekstów popularnonaukowych, różnorodnych źródeł informacji, posługiwać się mapą i planem. • Sprawnie posługuje się komputerem i technologią informacyjną. • Jest uwrażliwiony na zagrożenia związane z niewłaściwym korzystaniem z oprogramowań komputerów. • Potrafi łączyć teorię z praktyką. • Potrafi precyzyjnie formułować myśli, dostrzega zależności przyczynowo-skutkowe. • Wie, jakie zagrożenia niesie ze sobą współczesna technologia, a także jak temu przeciwdziałać. • Estetycznie i starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy.

		<ul style="list-style-type: none"> • Wpajanie przekonań co do słuszności działań ekologicznych. • Uświadomienie uczniom związków między budową organizmu ludzkiego, a jego podstawowymi funkcjami życiowymi.	
--	--	---	--

PRZEDMIOTY SPORTOWO - OBRONNE

Wartości	Treści	Zadania	Efekty
<ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczeństwo • Odpowiedzialność • Solidarność • Uczciwość • Systematyczność • Konsekwencja w dążeniu do celu 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznawanie stanów bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia. • Wdrażanie do odpowiedzialności za stan środowiska. • Zapewnienie harmonijnego rozwoju fizycznego oraz psychicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyrobienie uczucia współodpowiedzialności za bezpieczeństwo kraju. • Doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy. • Wdrażanie do przestrzegania zasad „fair play”. • Wdrażanie do przestrzegania zdrowego stylu życia. • Wzmocnienie odporności fizycznej i psychicznej uczniów poprzez ćwiczenia fizyczne. • Przygotowanie uczniów do przeżywania satysfakcji z pokonania własnej słabości. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń potrafi być solidarny w obliczu zagrożenia lub klęski. • Ma szacunek wobec prawa. • Świadome i permanentne uczestniczy w różnych formach aktywności sportowo-rekreacyjnej w czasie nauki w szkole oraz po jej zakończeniu, dla zachowania zdrowia fizycznego i psychicznego. • Estetycznie i starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy.

ZESPÓŁ PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH

Wartości	Treści	Zadania	Efekty
<ul style="list-style-type: none"> • Systematyczność • Pracowitość • Dokładność • Punktualność • Praca nad sobą • Samodzielność • Estetyka • Odpowiedzialność 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie i wdrożenie do przestrzegania instrukcji i regulaminów bhp w poszczególnych pracowniach. • Wskazywanie na potrzebę kształcenia i doskonalenia konkretnych umiejętności zawodowych, które pozwolą na zdobycie zatrudnienia zgodnego z podstawą programową określonego zawodu. • Kładzenie nacisku na umiejętne przekładanie wiedzy teoretycznej na zjawiska obserwowane w codziennym życiu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie odpowiedzialności za powierzone narzędzia, maszyny i urządzenia. • Wykorzystanie wiedzy teoretycznej w praktyce. • Wyrobienie poczucia estetyki w pracach pisemnych. • Wykonywanie samodzielnych notatek z lekcji. • Doskonalenie umiejętności obserwowania zjawisk fizycznych, ich opisywanie, analizowanie, wyciąganie wniosków. • Pobudzenie do samokształcenia i stopniowego pokonywania trudności. • Kształtowanie umiejętności pracy zespołowej. • Wdrażanie terminologii technicznej w praktyczne życie zawodowe. • Kształtowanie umiejętności elastycznego dostosowania się do potrzeb rynku pracy. • Wdrażanie do systematycznego podnoszenia jakości pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń sprawne posługuje się terminologią techniczną. • Potrafi stosować określone narzędzia i przyrządy zgodnie z zasadami bhp. • Potrafi podejmować samodzielne decyzje. • Umie precyzyjnie formułować myśli. • Zna zasady dyskusji i umie wyciągać właściwe wnioski z problemu technicznego. • Potrafi dostosować się do potrzeb rynku pracy. • Dbą o zdrowe i higieniczne warunki pracy. • Permanentnie uzupełnia swoją wiedzę. • Stopniowo pokonuje swoje trudności.

Program wychowawczy uroczystości szkolnych

Rodzaj wydarzenia	Wartości	Realizacja	Przewidywane efekty
Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego. Rocznica wybuchu II wojny światowej	<ul style="list-style-type: none"> • Ojczyzna • Naród • Patriotyzm • Kościół • Praca nad sobą • Nauka • Wykształcenie • Wolność • Wspólnota 	<ul style="list-style-type: none"> • Przemówienie dyrektora szkoły • Przywołanie daty 1 września 1939r. • Apel szkolny 	<ul style="list-style-type: none"> • Świadomość potrzeby rzetelnej nauki i pracy nad sobą. • Pamięć o przeszłości. • Poczucie wspólnoty społeczności szkolnej i przynależności narodowej. • Identyfikacja z wymaganiami szkolnymi - np. odświętny ubiór.
Dzień Edukacji Narodowej	<ul style="list-style-type: none"> • Szacunek • Uprzejmość • Kultura 	<ul style="list-style-type: none"> • Akademia przygotowana przez młodzież 	<ul style="list-style-type: none"> • Szacunek dla wszystkich pracowników oświaty.
Święto Odzyskania Niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> • Niepodległość • Ojczyzna • Naród • Patriotyzm 	<ul style="list-style-type: none"> • Apel szkolny • Pogadanki na lekcjach • Gazetki 	<ul style="list-style-type: none"> • Pamięć o odległej przeszłości. • Umiłowanie wolności i niepodległości. • Godne zachowanie podczas uroczystości szkolnych.

Spotkanie oplatkowe	<ul style="list-style-type: none"> • Tradycja • Miłość bliźniego • Szczęście rodzinne • Udzielanie pomocy innym ludziom • Umiejętność przebaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie ogólnoszkolne • Spotkania klasowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Podtrzymywanie tradycji bożonarodzeniowej. • Postawa przebaczenia. • Podejmowanie działań na rzecz potrzebujących. • Budowanie więzi wspólnoty rodzinnej. • Godna postawa, odświętny strój.
Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja	<ul style="list-style-type: none"> • Niepodległość • Demokracja • Solidarność 	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie ogólnoszkolne • Spotkania klasowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Świadomość przynależności narodowej.
Święto Patrona Szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • Tradycja • Patriotyzm • Regionalizm 	<ul style="list-style-type: none"> • Uroczysta akademia • Tematyczny konkurs • Wystawa tematyczna 	<ul style="list-style-type: none"> • Świadomość przynależności do regionu • Zaangażowanie w przygotowanie święta.
Pożegnanie absolwentów klas kończących szkołę	<ul style="list-style-type: none"> • Wykształcenie • Nauka • Praca nad sobą 	<ul style="list-style-type: none"> • Uroczysta akademia • Spotkanie z wychowawcami 	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikacja ze wspólnotą szkolną. • Zachowanie godne naśladowania. • Odpowiedni strój.
Zakończenie roku szkolnego			

Główne założenia wychowawcze pracy z młodzieżą

WARTOŚCI	SYTUACJE	ZADANIA WYCHOWAWCZE	REALIZACJA	EFEKTY (postawy, zachowania)
<ul style="list-style-type: none"> • Życie rodzinne • Rodzina • Zdrowie • Praca nad sobą • Silny charakter • Udzielanie pomocy innym ludziom • Uczciwość • Pracowitość • Odpowiedzialność 	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny do dyspozycji wychowawcy klasy • Spotkania z pedagogiem szkolnym • Prelekcje z udziałem pielęgniarki • Udział w konkursach szkolnych, miejskich • Imprezy sportowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie i przeciwdziałanie zjawiskom odbiegającym od norm. • Poszerzanie zainteresowań. • Kształtowanie woli. • Ukierunkowanie uczuć i kształtowanie wrażliwości. • Zainteresowanie się pomocą dla drugiej osoby. • Kształtowanie postawy twórczej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje poświęcone zjawiskom patologicznym. • Zajęcia integracyjne z zespołem klasowym. • Indywidualna praca z uczniem. • Udział w konkursach i imprezach oraz uroczystościach wynikających z zainteresowań uczniów. • Prezentacja własnych dokonań na forum klasy i społeczności szkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Akceptacja w środowisku i społeczeństwie. • Odblokowana osobowość. • Poczucie własnej wartości. • Umiejętność współpracy z drugą osobą. • Odpowiedzialne działanie praktyczne. • Szacunek dla życia i zdrowia. • Samorealizacja i aktywność w dorosłym życiu.

Propozycje tematów GDDW

I Integracja i samorządność:

Lp.	Temat	Klasa	Uwagi
1.	Poznajemy się w klasie.	1	
2.	Wybór samorządu klasowego i przydzielenie funkcji społecznych.	1,2,3,4	
3.	Zasady BHP w szkole i drodze do szkoły.	1,2,3,4	
4.	Zajęcia integracyjne.	1	
5.	Organizacja życia i pracy w szkole.	1	
6.	Ustalenie planu pracy i jego realizacja.	1,2,3,4	
7.	Zapoznanie z regulaminem oceniania.	1	
8.	Lekcja biblioteczna.	1	
9.	Przypomnienie regulaminów obowiązujących w szkole.	2,3,4	
10.	Odnowienie zasad "bycia ze sobą" i postanowień kontraktu.	2,3,4	

II Umiejętności społeczne i postawy obywatelskie:

11.	Postawy dobrego zachowania.	1,2,3,4	
12.	Kultura osobista na co dzień i od święta.	1,2,3,4	
13.	Wagary, czyli problem wymagający szybkiego reagowania.	1,2,3,4	
14.	Radości i smutki dorastającego człowieka.	1,2,3,4	
15.	Obraz własnej osoby – samoocena.	2	
16.	Świadome tworzenie własnego wizerunku – samokontrola.	1,2,3,4	
17.	Umiejętność komunikowania się.	1	
18.	Umiejętność rozwiązywania konfliktów.	1,2,3,4	
19.	Agresja wokół nas – jak sobie z nią radzić?	1,2,3,4	
20.	Kształtowanie postawy asertywnej.	2	
21.	Tolerancja.	2	
22.	W lustrze prawdy - jak postrzegamy siebie i innych?	1,2,3,4	
23.	Lubię siebie - ankieta. Jestem...	2	
24.	Krytyczny stosunek do różnych propozycji światopoglądowych.	3,4	
25.	Sztuka przyjaźni.	2,3	
26.	Zachowanie indywidualne i grupowe w miejscach publicznych.	1	
27.	Poszanowanie własności społecznej, prywatnej – problem kradzieży.	1	
28.	Postawy społecznie pożądane.	2,3	
29.	Formy aktywności obywatelskiej.	1	
30.	Co oznacza pełnoletność? Odpowiedzialność prawna.	3	
31.	Wolontariat - jak mogę pomóc innym?	2,3	

III Podnoszenie wyników nauczania i doskonalenie samodzielnej pracy:

32.	Zapoznanie z regulaminami szkoły: - klasyfikowania i oceniania - egzaminów poprawkowych - egzaminów zawodowych - egzaminów maturalnych - innymi	1 1 3/4 3/4	
33.	Doskonalenie samodzielnej pracy.	1,2,3,4	
34.	Metodyka pracy umysłowej.	1,2,3,4	
35.	Higiena pracy umysłowej.	1,2,3,4	
36.	Wybrane techniki pracy umysłowej.	1	
37.	Analiza osiągnięć i porażek; wnioski na przyszłość.	1,2,3,4	
38.	Umiejętność pracy zespołowej.	1	

IV Tradycje szkoły i regionu:

39.	Uroczystości i tradycje kultywowane przez szkołę.	1	
40.	Tradycje i kultura naszej szkoły - kronika szkolna.	1,2	
41.	Śląsk - moja mała Ojczyzna – tradycje regionu.	2	
42.	Kultura regionalna - gwara, obyczaje, tradycje.	3	

V Przygotowanie do życia w rodzinie:

43.	Dorastanie młodzieży – problemy wieku młodzieńczego.	1,2	Zawarte w tej części treści realizowane są w czasie zajęć WDŻR, jednak w miarę potrzeb, możliwości i czasu można je omówić na lekcjach wychowawczych
44.	Konflikt pokoleń.	1	
45.	Rola kobiety i mężczyzny we współczesnym świecie.	3,4	
46.	Małżeństwo i rodzicielstwo.	3,4	
47.	Antykoncepcja i planowanie rodziny.	1,2,3,4	
48.	Zagrożenie AIDS	1,2,3,4	
49.	Konflikt pokoleń, czyli rodzice kontra nasi znajomi.	1,2	
50.	Znaczenie rodziny w życiu człowieka. Model rodziny doskonałej.	1,2,3,4	
51.	Miłość i szacunek dla rodziców - Dzień Matki / Ojca.	1	

VI Orientacja i poradnictwo zawodowe:

52.	Informacje dotyczące edukacji.	3,4	Temat 55, 56, 57 realizowane są na podstawach przedsiębiorczości, jednak w miarę potrzeb, możliwości i czasu można je omówić w czasie lekcji wychowawczych
53.	Informacje dotyczące zawodu.	3,4	
54.	Informacje o pracy w zawodzie.	3,4	
55.	Kształtowanie umiejętności poszukiwania pracy.	3,4	
56.	Autoprezentacja i umiejętności współpracy.	2,3,4	
57.	Przepisy prawa pracy.	3,4	
58.	Jak odnieść sukces?	3,4	

VIII Polska a Unia Europejska:

59.	Szukanie informacji o Unii Europejskiej.		
60.	Instytucje Unii Europejskiej.		
61.	Wartości kulturowe Europy.		

VII Dbalność o zdrowie fizyczne i psychiczne:

62.	Wartość zdrowia i zasady jego ochrony.	1	
63.	Troska o zdrowie fizyczne i psychiczne.	1,2,3,4	
64.	Turystyka i krajoznawstwo jako forma aktywnego wypoczynku.	2,3	
65.	Zjawisko stresu. Umiejętność radzenia sobie ze stresem.	3,4	
66.	Rozwijanie aspiracji kulturalnych.	1,2	
67.	Przyczyny i skutki sięgania po używki	1	
68.	Rozwiązywanie problemów alkoholowych w rodzinie.	1,2,3,4	
69.	Nikotynizm - nałóg czy moda?	1,2,3,4	
70.	Narkomania - choroba duszy i ciała.	1,2,3,4	
71.	Zagrożenia współczesnego świata - sekty.		
72.	Nagłe wypadki - pierwsza pomoc		
73.	Subkultury młodzieżowe.		
74.	Zagrożenie uzależnieniami u młodzieży. Profilaktyka uzależnień.		
75.	Wyrobienie nawyków higienicznych wśród młodzieży – rozwijanie zasad zdrowego stylu życia.		
76.	Zapobiegania chorobom układu krążenia i nadciśnieniu tętniczemu wśród młodzieży.	1,2,3,4	
77.	Gruźlica – choroba społeczna – zapobieganie i profilaktyka.	1,2,3,4	
78.	Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach. – metody udzielania pierwszej pomocy.	1,2,3,4	
79.	Wirusowe zapalenie wątroby typu B – profilaktyka, szczepienia ochronne.	1,2,3,4	
80.	Sterydy – nadużywanie i ich wpływ na zdrowie młodzieży.	2,3	
81.	Anoreksja i bulimia – przyczyny, skutki i zapobieganie.		
82.	Przemoc w rodzinie - gdzie można znaleźć pomoc?	1,2,3,4	

ŚCIEŻKI EDUKACYJNE

EDUKACJA FILOZOFICZNA

Wartości	Treści	Zadania	Efekty
<ul style="list-style-type: none"> • Praca dla społeczeństwa • Godność człowieka • Równość społeczna • Prawda • Nauka • Wykształcenie • Praca nad sobą • Dobre obyczaje	<ul style="list-style-type: none"> • Poznaj samego siebie • Koncepcja człowieka • Klasyczna definicja prawdy • Sens swojego życia i własne w nim miejsce • System wartości • Osiągnięcia starożytnych filozofów	<ul style="list-style-type: none"> • Autoprezentacja na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy. • Dyskusje ujawniające indywidualne poglądy. • Analiza utworów literackich, materiałów źródłowych i przypowieści biblijnych w kontekście funkcjonowania systemu wartości. • Wypowiadanie się w różnej formie. • Poszukiwanie prawdy.	<ul style="list-style-type: none"> • Otwartość w głoszeniu własnych opinii • Umiejętność słuchania • Komunikatywność • Znajomość ponadczasowych prawd filozoficznych i odwoływanie się do nich.

EDUKACJA PROZDROWOTNA

Wartości	Treści	Zadania	Efekty
<ul style="list-style-type: none"> • Praca dla społeczeństwa • Godność człowieka • Poszanowanie życia • Zdrowie • Odpowiedzialność • Praca nad sobą 	<ul style="list-style-type: none"> • Higiena osobista i otoczenia • Pierwsza pomoc przedlekarska • Aktywność ruchowa i umysłowa • Zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu • Żywność i żywienie • Poczucie własnej wartości • Dawanie i przyjmowanie wsparcia • Przyczyny i skutki uzależnień • Sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> • Celowość zdobywania wiedzy teoretycznej, a następnie powiązanie jej z praktyką. • Zapoznanie z zasadami ochrony zdrowia. • Poznanie zasad przestrzegania higieny osobistej i zawodowej oraz ich stosowanie i przestrzeganie. • Rozbudzanie zainteresowań przyczynami powstawania chorób oraz ich zwalczaniem. • Współpraca ze szkolną służbą zdrowia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzeganie zasad higieny w środowisku pracy. • Dbanie o higienę własną jako czynnika, który utrzymuje prawidłowy stan zdrowia i zapobiega chorobom. • Umiejętność udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach i zachorowaniach. • Stosowanie zdobytej wiedzy w środowisku domowym.

EDUKACJA EKOLOGICZNA

Wartości	Treści	Zadania	Efekty
<ul style="list-style-type: none"> • Poszanowanie życia człowieka • Poszanowanie środowiska naturalnego • Wpływ środowiska na życie gatunków • Dbanie o własne środowisko • Praca dla innych • Miłość do zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona powietrza, wody, gleby na kuli ziemskiej • Skutki ocieplania klimatu • Segregacja odpadów • Ochrona ekosystemów naturalnych(zwierzęta, lasy ptaki) • Efekt cieplarniany • Dziura ozonowa • Ekologiczna świadomość uczniów • Żywność ekologiczna 	<ul style="list-style-type: none"> • Czytanie prasy i biuletynów ekologicznych • Dyskusje na tematy związane z ochroną środowiska naturalnego • Konkursy i turnieje ekologiczne • Rozbudzanie zainteresowań u młodzieży tematami ekologicznymi • Współpraca szkoły z instytucjami pozaszkolnymi zajmującymi się ochroną środowiska • Olimpiady ekologiczne • Akademie ekologiczne (Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata) 	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętność słuchania • Umiejętność wyciągania wniosków • Dbalność o własne środowisko • Otwartość w głoszeniu własnych opinii ekologicznych • Stosowanie nabytych wiadomości w swoim środowisku domowym

EDUKACJA CZYTELNICZA I MEDIALNA

Wartości	Treści	Zadania	Efekty
<ul style="list-style-type: none"> • Samodzielność • Odpowiedzialność • Praca nad sobą • Współpraca • Wiedza • Wykształcenie 	<ul style="list-style-type: none"> • Proces komunikacyjny jego składniki • Rodzaje mediów, ich istota i zasady funkcjonowania. • Funkcje i charakterystyka komunikatów medialnych: drukowanych, dźwiękowych, multimedialnych. • Podstawowe elementy języka poszczególnych rodzajów mediów. • Tradycyjne i nowoczesne źródła informacji. • Kompetencje czytelnicze niezbędne do odbioru tekstów naukowych i popularnonaukowych • Zagrożenia dla psychicznego i moralnego rozwoju człowieka korzystającego mediów. Różne formy uzależnień medialnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie do rozumienia języków mediów. • Rozbudzanie i rozwijanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych związanych z nauką i indywidualnymi zainteresowaniami. • Wykształcenie umiejętności wyboru książek i korzystania ze zbiorów bibliotecznych. • Przygotowanie do odróżnienia fikcji od rzeczywistości w przekazach medialnych. • Wprowadzenie do samodzielnego posługiwania się narzędziami technologii informacyjnej i narzędziami informacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętność sprawnego zebrania określonych informacji, wyselekcjonowania przydatnych treści. • Czytanie dla zdobycia wiadomości i zaspokojenia potrzeb poznawczych. • Umiejętność rozpoznawania elementów języka mediów w różnych rodzajach komunikatów. • Dostrzeganie wpływu mediów na życie i zachowania społeczeństwa • Formułowanie ocen, opinii i recenzji wybranych informacji przekazywanych przez media

EDUKACJA REGIONALNA - DZIEDZICTWO KULTUROWE W REGIONIE

Wartości	Treści	Zadania	Efekty
<ul style="list-style-type: none"> • Patriotyzm • Tradycja • Regionalizm • Tolerancja	<ul style="list-style-type: none"> • Najbliższe otoczenie domu rodzinnego, sąsiedztwa, szkoły. • Elementy historii regionu i jego najwybitniejsi przedstawiciele. • Język regionu, gwara i nazewnictwo regionalne. • Perspektywy i szanse rozwoju regionu.	<ul style="list-style-type: none"> • Umożliwienie poznania regionu i jego. • Kształtowanie tożsamości narodowej w powiązaniu z tożsamością regionalną. • Wprowadzenie uczniów w życie kulturalne wspólnoty lokalnej. • Przygotowanie uczniów do roli aktywnego współgospodarza regionu i kraju.	<ul style="list-style-type: none"> • Zdobywanie wszechstronnej wiedzy o regionie. • Odczytanie związków łączących tradycję rodzinną z tradycjami regionu. • Świadomy udział w życiu kulturalnym, społecznym, politycznym regionu. • Umiejętność promowania regionu w kraju i za granicą

EDUKACJA EUROPEJSKA

Wartości	Treści	Stawiane zadania	Przewidywane efekty
<ul style="list-style-type: none"> • Ojczyzna • Wspólnota • Patriotyzm • Współpraca • Wolność • Otwartość	<ul style="list-style-type: none"> • Polska w Europie. • Wzajemne związki między Polską, a innymi państwami europejskimi w przeszłości. • Polityka edukacyjna w Unii Europejskiej. • Prawa człowieka. • Duchowy wymiar wspólnoty europejskiej (przesłanie Jana Pawła II)	<ul style="list-style-type: none"> • Dni państw - członków Unii Europejskiej (cykliczne prezentacje przez poszczególne klasy). • Sesja naukowa przygotowana przez kółko historyczne na temat praw człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> • Otwartość na poznanie kultury, sztuki, oświaty krajów Unii Europejskiej. • Samodzielność, aktywność i współpraca w realizacji zadań. • Umiejętność radzenia sobie w sytuacjach problemowych.